

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i gräs, hotat bostadshus.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Bo Wiberg, räddningstjänsten.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Större gräsområde intill ett mindre villaområde. Bostadshuset är en äldre byggnad i två plan på stensockel. Fasaden i trä.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN

Några barn lekte med smällare. En av smällarna tändes på i kanten av en gräsyta med gammalt gräs. Gräset började brinna, de kunde inte släcka själva. Vinden gjorde att branden spred sig snabbt mot ett bostadshus. Branden upptäcktes av de närboende som larmade räddningstjänsten. När räddningstjänsten anlände hade de hejdat elden att få fäste i husets fasad.

UNDERSÖKNING

Avbränd gräsyta på ca 1000 m². Gräset har brunnit i liten sluttning, spridit sig mot ett bostadshus. Det har brunnit mot husets sockel. Brädfördringen är så långt ner så att branden i gräset har gjort fasadens färg lite brun. Färgen har bubblat upp av värmen. Några barn har lekt med fyrverkerier, kastat en smällare i det torra gräset, smällaren har antänt gräset.

SPRIDNINGSRISK

Det var stor brandspridningsrisk till bostadshuset.

SLUTSATSER

Brandorsaken är barns lek med fyrverkerier, smällare, i gräset.

ERFARENHETER

Tack vare fastighetsägaren och grannars ingripande lyckades de undvika att bostadshuset antändes. Många gräsbränder orsakas av barns lek med smällare. En icke vetenskaplig undersökning gjordes efter denna händelse. Frågan var: Är dagens smällare en större brandrisk än de som fanns tidigare?

En sats smällare inköptes hos en auktoriserad försäljare av fyrverkerier för 49 kronor. Denne försäljare sade att de "gamla" smällarna av typ Ryssar, Kinaskott och allt vad de hette, har försvunnit ur marknaden. De som smäll högt har ersatts av andra typer som inte skall smälla lika högt som tidigare.

Den sats som inhandlades hette XX.

Förpackningen är märkt med: XX.

Förpackningen innehöll 6 st olika typer av pjäser:

XX
XX
XX
XX
XX
XX

Det är ett antal mindre artiklar som har en knastrande effekt i stället för knall och/eller färgeffekt. En snällare variant av smällare kan man kalla de. Tex. XX är smattrande seriekopplade skott, XX är blinkande bomber med knaster, XX är flygande och visslande små bi.

Samtliga är märkta med: Minimiålder 18 år.

Satsens förpackning, Art nr XX, har en text som lyder:

Effektbatterier, Fontäner o Airbomber.

Se till att pjäsen står stadigt på plant underlag och att den inte kan välta. Vid behov måste pjäsen förankras vid en i marken nedslagen påle eller stötts upp med en sten. Kontrollera att inget hinder finns ovanför eller nära pjäsen. Luta dig från pjäsen, antänd på yttersta spets och avlägsna dig snabbt.

Marksolar, Markeffekter, Smällare o dyl.

Lägg pjäsen på ett plant och eldfast underlag så att den kan rotera fritt. Se till att inget hinder finns ovanför pjäsen eller i dess närhet. Luta dig från pjäsen, antänd stubinen på dess yttersta spets och avlägsna dig snabbt.

Förpackningen är märkt med. **TÄNK PÅ BRANDFARAN!**
Texten finns även på norska.

Undersökningen gjordes enligt följande:

En och en av de olika artiklarna lades på ett plant och eldfast underlag, grusväg, och antändes enligt anvisningarna. De fungerade som de skulle, det knastrade och blinkade och smattrade enligt vad tillverkaren lovat.

En annan av de olika artiklarna lades en och en i fjolårsgräs och antändes enligt anvisningarna.

Vi fick då följande resultat:

XX smattrade och antände gräset.

XX flög iväg utan brand i gräset.

XX antände gräset.

XX, glödbrand men ingen gräsbrand.

XX, ingen brand.

XX som ska snurra, lades på ett plant underlag nära gammalt gräs.

Hjulet snurrade och antände gräset.

Svaret på frågan om brandrisken är större idag än tidigare är:

Brandrisken är lika stor som tidigare. Det beror helt på var man placerar de olika artiklarna. Följer man fabrikantens anvisningar om att lägga pjäsen på ett plant och eldfast underlag är brandrisken mycket liten. Placerar man pjäsen på ett brännbart material som i ovanstående fall i gammalt gräs, är brandrisken stor.

Minimiåldern för inköp av dessa artiklar är 18 år. De flesta användarna av denna typ av smällare är mycket yngre än så. De läser troligen inte på förpackningen vad tillverkaren skrivit för anvisningar om plant och eldfast underlag. Läger man pjäserna på ett felaktigt underlag kan brand orsakas. Ansvaret ligger på den som köpt produkten.

ÅTGÄRDER

Försäljaren av produkten har informerats om ovanstående. Han håller utbildningar i konsten att använda fyrverkerier. Tacksamt noterade han resultatet och skulle ta upp detta med brandrisken vid sina fortsatta utbildningar.